

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Maria Ejchart

BK-VII.0520.370.2025
Warszawa, 24 września 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 12174 złożoną przez Panią Posłankę Marcelinę Zawiszę do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz do Ministra Sprawiedliwości *w sprawie przeciwdziałania bezdomności byłych osadzonych*, uprzejmie przekazuję odpowiedź, która pozostaje w zakresie kompetencji Ministra Sprawiedliwości.

Poniższe informacje zostały przygotowane we współpracy z Dyrektorem Generalnym Służby Więziennej.

Jednostki organizacyjne Służby Więziennej w ramach realizacji swoich ustawowych zadań od lat organizują i prowadzą stałą, systematyczną współpracę ze środowiskiem pozawięziennym. Ta współpraca ma na celu stopniowe przygotowywanie osób odbywających kary pozbawienia wolności do powrotu do środowiska otwartego, które powinno minimalizować negatywne skutki pobytu w warunkach izolacji.

Wszelkie formy pracy socjalnej realizowane ze skazanymi w trakcie odbywania przez nich kary pozbawienia wolności stanowią bardzo cenne uzupełnienie działań oferowanych bezpośrednio przez Służbę Więzienną. Dzięki nim osoby przebywające jeszcze w zakładach karnych i aresztach śledczych mogą nawiązać kontakt z organami

zewnątrznymi np. kuratorami, pracownikami socjalnymi, pracownikami służb zatrudnieniowych, co pozwala na nabywanie przez nich umiejętności samodzielnego załatwiania swoich istotnych życiowo spraw oraz rozwiązywania pojawiających się problemów.

Pracownicy socjalni są obecni w jednostkach penitencjarnych wykonując swoje ustawowe zadania w oparciu o zawarte porozumienia z dyrektorami zakładów karnych i aresztów śledczych. Ich działania obejmują grupowe spotkania z osadzonymi, indywidualne rozmowy, wywiad, poradnictwo oraz inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie reintegracji ze społeczeństwem. Mają wpływ na przygotowanie osadzonych do powrotu do społeczeństwa, w szczególności poprzez podejmowanie działań zmierzających do przeciwdziałania bezdomności, a także współdziałania w umieszczeniu w domach pomocy społecznej osób zwalnianych z zakładów karnych, a wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Tak, jak wyjaśniono w odpowiedzi na interpelację Pani Posłanki numer 12180, także sama Służba Więzienna podejmuje szereg działań, aby w najlepszy sposób przygotować osoby opuszczające jednostki penitencjarne do samodzielnego życia. Warto wskazać m.in. na oddziaływania związane z przygotowywaniem skazanych do powrotu na rynek pracy. W tym obszarze służba penitencjarna koncentruje się przede wszystkim na szkoleniu zawodowym, którego efekty stanowią jeden z najistotniejszych składników sprzyjających zapobieganiu powrotowi do przestępstwa. Uzyskanie kwalifikacji zawodowych ułatwia lub umożliwia zdobycie legalnych źródeł utrzymania dla byłych skazanych i ich rodzin, zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, czy spłatę ewentualnych zobowiązań finansowych, a pośrednio odciąża także cały system opieki społecznej.

Z kolei, zgodnie z art. 164 Kodeksu karnego wykonawczego, w okresie do 6 miesięcy przed przewidywanym warunkowym zwolnieniem lub przed zakończeniem wykonywania kary skazany jest przygotowywany (w miarę potrzeb) do życia po zwolnieniu, zwłaszcza

dla nawiązania kontaktu z kuratorem sądowym lub podmiotami, o których mowa w art. 38 § 1 Kodeksu karnego wykonawczego. Okres ten ustala, za zgodą skazanego, komisja penitencyjna. Osadzeni objęci ww. okresem otrzymują kompleksowe wsparcie instytucjonalne, w tym realizowane przez kuratorów zawodowych oraz pracowników socjalnych.

Z wyrazami szacunku

Maria Ejchart
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/